

โครงการส่งเสริมธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ กรมที่ดิน
หัวข้อ องค์กรพอเพียงต้านทุจริต
ภายใต้โครงการ **STRONG** องค์กรพอเพียงต้านทุจริต

นายเกษม จิตติวุฒินนท์
เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ
นางสาวนวพรรษ ภูมิภักดิ์
เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตปฏิบัติการ
สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมต้านทุจริต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต ดังนี้

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของ ปวงชนชาวไทย

มาตรา 41 บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

- (1) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (2) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐ และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว
- (3) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

มาตรา 50 บุคคลมีหน้าที่

- (10) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

มาตรา 63 รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตราย ที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไก ที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติ มิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้ง กลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 65 รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ

เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบ

ในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตรา

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2560

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับแรก ของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ยุทธศาสตร์ชาติ

"ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

1

ด้านความมั่นคง

[Security]

ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีสุข

ด้านการสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขัน

[Competitiveness]

ยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ

2

พระราชบัญญัติ
การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

4

ด้านการสร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางสังคม

[Social Cohesion and Just Society]

สร้างความเป็นธรรม
ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

3

ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์

[Enhancement Human Capital
Development and Strengthening]

พัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัย
ให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ

5

ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

[Sustainable Development and Growth]

เติบโต สมดุล ยั่งยืน ทั้งเศรษฐกิจ
สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต

6

ด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐ

[Good Governance]

ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน
และประโยชน์ส่วนรวม

6.ด้านการปรับ สมดุลและพัฒนา ระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ

ด้านการปรับสมดุลและ
พัฒนาระบบการ
บริหารจัดการภาครัฐ
[Good Governance]
ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน
และประโยชน์ส่วนรวม

มีความโปร่งใส

ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านและป้องกันการทุจริต
- บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม
- การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้
- การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

มีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับการกิจ

- ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม
- ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่น
- ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

บุคลากรเป็นคณดีและเก่ง

ยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึก
มีความสามารถสูง มุ่งมั่น
และเป็นมืออาชีพ

- บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ
- ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัวยืดหยุ่นระบบคุณธรรม

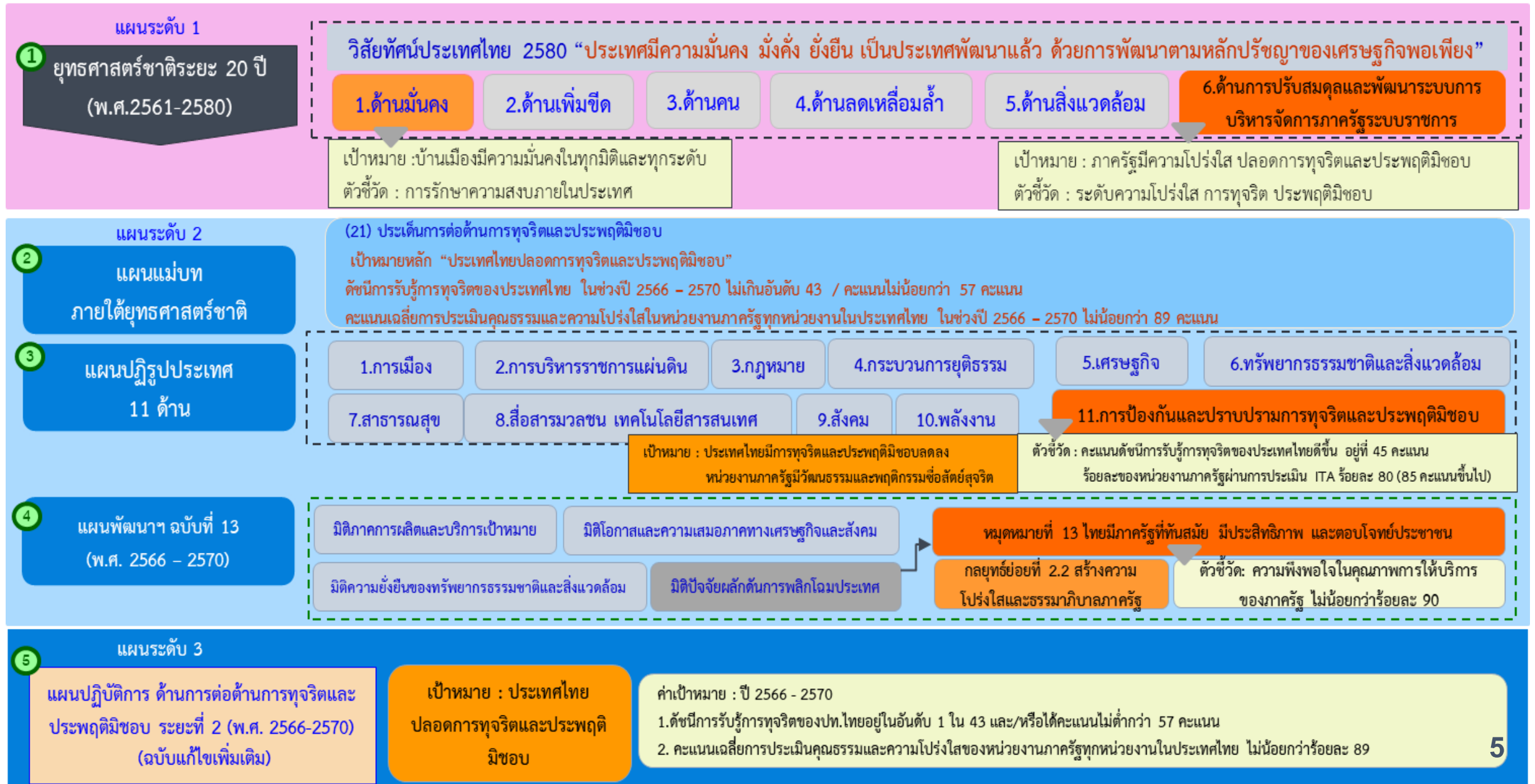
บริหารงานแบบบูรณาการ

เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ
ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

- ใช้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ
- มีระบบการเงินการคลังสนับสนุน
- ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมาย

สรุป ความเชื่อมโยงแผนระดับชาติสู่เป้าหมายผลลัพธ์ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

STRONG – องค์กรพอเพียงด้านทุจริต

การขยายผล องค์กรพอเพียง
ด้านทุจริต

เครือข่าย ความร่วมมือด้านทุจริต

สร้างวัฒนธรรม องค์กรโปร่งใสไร้ทุจริต

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา

“ปรับฐานคิด สู่ การเป็นองค์กรโปร่งใสไร้ทุจริตและสินบน”

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580)

เป้าหมาย >> ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัด >> สัดส่วนเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต ต่อเด็กและเยาวชนไทยทั้งหมด

ตัวชี้วัด >> สัดส่วนประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริตมีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ต่อประชาชนทั้งหมด

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21

การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนย่อยการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ

มุ่งเน้นการพัฒนาคอน เน้นการปรับ
พฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม ให้
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และพัฒนาระบบ
ให้มีความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรม
การต่อต้านการทุจริตภาครัฐให้เหมาะสม
กับสถานการณ์ สนับสนุนการใช้
เครื่องมือหรือมาตรการสร้างความ
โปร่งใส

แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

มุ่งเน้นเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ของกระบวนการปราบปรามการทุจริต
ให้รวดเร็ว ปรับปรุงกฎหมายและบังคับ
ใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ นำ
เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ
ปราบปรามการทุจริต พัฒนาสมรรถนะ
บุคลากรด้านการปราบปรามการทุจริต
พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กร
ต่าง ๆ

แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แนวทางการพัฒนา

01

ปลูกและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ

02

ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต

03

พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

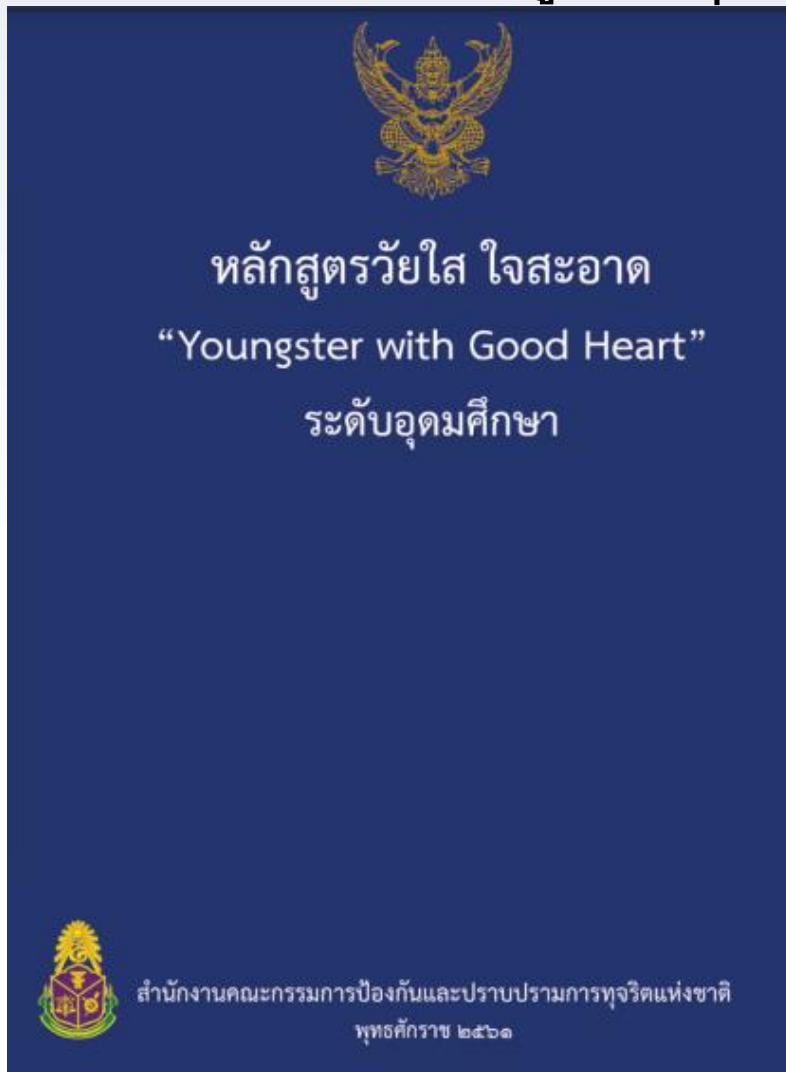
04

ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ

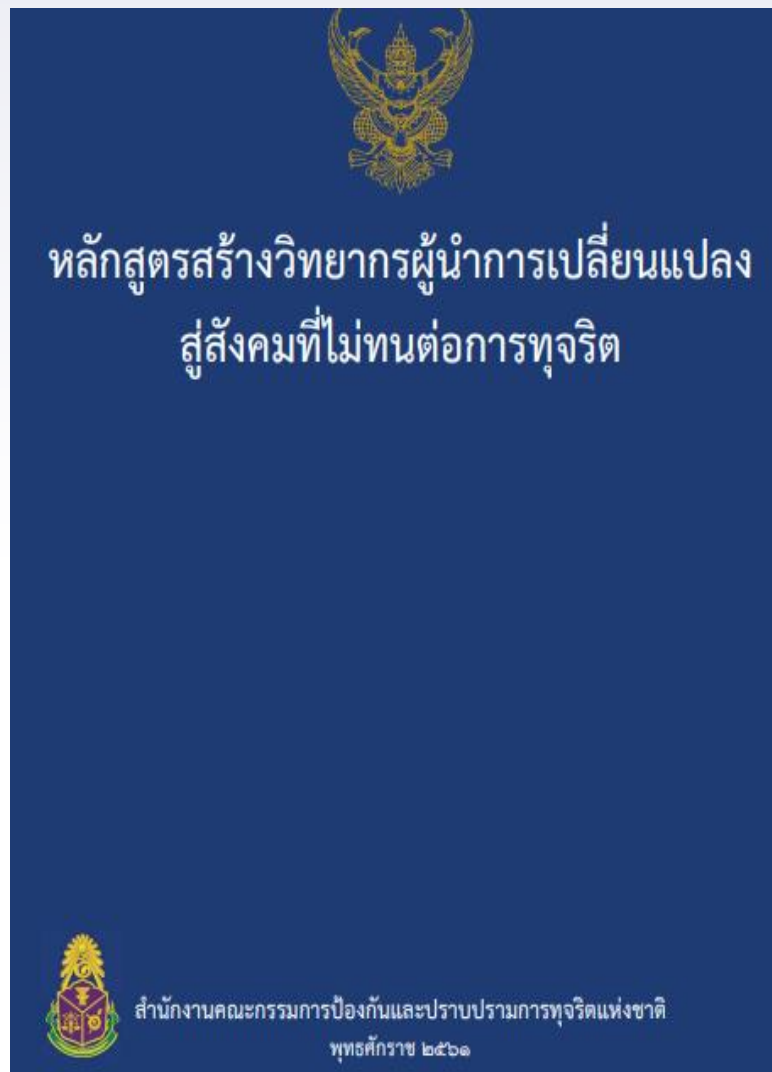
05

ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. 2561

การเรียนการสอน

การฝึกอบรม/การให้ความรู้

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. 2567

การฝึกอบรม/การให้ความรู้

การทุจริต คืออะไร ??

ประเทศไทยได้มีการกำหนดถึงความหมายของการทุจริตไว้หลักๆ ในกฎหมาย 2 ฉบับ คือ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1) “โดยทุจริต” หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์
ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

มาตรา 4 คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการ
ปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่าง
ใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มี
ตำแหน่งหรือหน้านั้นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อ
แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำ
การอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

1. ประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไร? กับ ข้าราชการในระบบราชการ ณ วันนี้

44.22%

เป็นปัญหาใหญ่

มีมานานทุกยุคทุกสมัย

อยากให้แก้ปัญหาน่าอย่างจริงจัง	28.67%
กระทบภาพลักษณ์/ชื่อเสียงรัฐบาล	19.00%
กฎหมายอ่อนแอ มีช่องโหว่	12.67%
สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง	8.00%

2. ประชาชนคิดว่า “การทุจริต” มีสาเหตุจากอะไร?

68.57%

ความโลภ

ละโมภ เห็นแก่ตัว

ใช้อำนาจหน้าที่เอาัดเอาเปรียบ	26.72%
ระบบการตรวจสอบไม่เข้มแข็ง	19.29%
เศรษฐกิจ/สังคม/การศึกษาตกต่ำ	12.93%
ถูกชักจูง ทำตามพวกพ้อง	5.17%

3. ประชาชนคิดว่าควรมีแนวทางป้องกันปัญหาการทุจริตอย่างไรบ้าง?

35.81%

ปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรม ความซื่อสัตย์

ระบบการตรวจสอบที่ละเอียด เข้มงวด รัดกุม	35.42%
พัฒนาเศรษฐกิจ/การศึกษา/คุณภาพชีวิตที่ดี	32.10%
ใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ไม่สองมาตรฐาน	22.38%
ประชาชนร่วมมือกัน ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	14.45%

“สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 1,157 คน ระหว่างวันที่ 13-17 มิ.ย. 2561

@suandusitpol
0-2244-5600-01

สาเหตุการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.จงใจกระทำการทุจริต

เกิดจากพฤติกรรมความโลภ

เกิดจากการขาดจริยธรรม

เกิดจากการมีโอกาหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง

เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยง

2.ถูกบังคับให้กระทำการทุจริต

3.ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจนนำไปสู่การทุจริต

สาเหตุของการทุจริต:

(สาเหตุหลักสามารถจำแนกได้ 4 กลุ่ม)

กลุ่มที่ 1 **เกิดจากพฤติกรรมความโลภ** : มาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ที่มาจากความโลภ ความไม่เพียงพอ

กลุ่มที่ 2 **เกิดจากการมีโอกาหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง** : เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดช่องว่างให้ทุจริต เช่น การที่ขาดระบบควบคุม ตรวจสอบที่ไม่รัดกุม ถูกบังคับให้รับตามบรรทัดฐานของกลุ่ม (ตามน้ำ) ไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบ การทุจริตตามระบบ (Systemic) ด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และการจัดซื้อจัดจ้าง

กลุ่มที่ 3 **เกิดจากการขาดจริยธรรม** : สาเหตุจากการขาดจริยธรรมส่วนบุคคลจริยธรรมขององค์กรไม่ได้มีการบังคับใช้ให้เกิดผล

กลุ่มที่ 4 **เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยง** : เพราะทุจริตแล้วได้รับผลประโยชน์มากเมื่อเทียบกับความเสี่ยง

สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

01

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

02

ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่ำมากไม่ได้สัดส่วนกับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอก็ต้องหาทางใช้อำนาจไปทุจริต

03

ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไรเกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คุณรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอก็หาโดยวิธีมิชอบ

04

ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวก รวดเร็วหรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

• สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

06

ด้านการเมือง ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากนักการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้ในประเด็นการใช้จ่ายเงินการหารายได้และการตัดสินใจพิจารณาโครงการของรัฐ

ด้านระบบราชการ การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจจะทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง การที่ขั้นตอนของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลามาก จึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ

07

08

ด้านกฎหมาย ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยาก ซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

สาเหตุของการทุจริตในภาครัฐ

ให้การสนับสนุนในการกำหนดนโยบายที่ได้ผลประโยชน์

ให้การสนับสนุนทางตำแหน่ง

การทุจริต

ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้โครงการของรัฐ

ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้โครงการของรัฐ

ให้การสนับสนุนทางการเงิน

ให้การสนับสนุนทางการเงิน

นักธุรกิจ

ข้าราชการ

นักการเมือง

- ผลประโยชน์
- ตำแหน่ง

- หาเงินเข้าพรรค
- ผลประโยชน์
- สร้างฐานอำนาจ

- ผูกขาดในธุรกิจ
- หาผลประโยชน์และความร่ำรวย

การทุจริตในภาครัฐ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในภาครัฐ คือ

1. กฎหมายอาญา ม. 157, ม.147-151

ฐาน เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบหรือโดยทุจริต

2. พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

มาตรา 85(1) ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบ หรือโดยทุจริต

3. กฎหมายคณะกรรมการ ป.ป.ช., ป.ป.ท.

หลักการ... เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบหรือโดยทุจริต, ทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่

มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้
หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่
20,000 บ. ถึง 200,000 บ. หรือทั้งจำทั้งปรับ

“ มาตรา 157 เป็นบททั่วไป ”

“ มาตราอื่นๆ เป็นบทเฉพาะ เช่น มาตรา 147-151
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 20 ปี หรือจำคุกตลอด
ชีวิตหรือปรับตั้งแต่100,000 บ. ถึง 400,000 บ. หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ ”

ทฤษฎีต่อหน้าที่

1. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ อย่างไร

- ในตำแหน่งหรือหน้าที่
- ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่มีได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น

2. ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่

เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

3. กระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

ประพฤติมิชอบ

การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่

แต่เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างไร

โดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่

อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของ กรม.

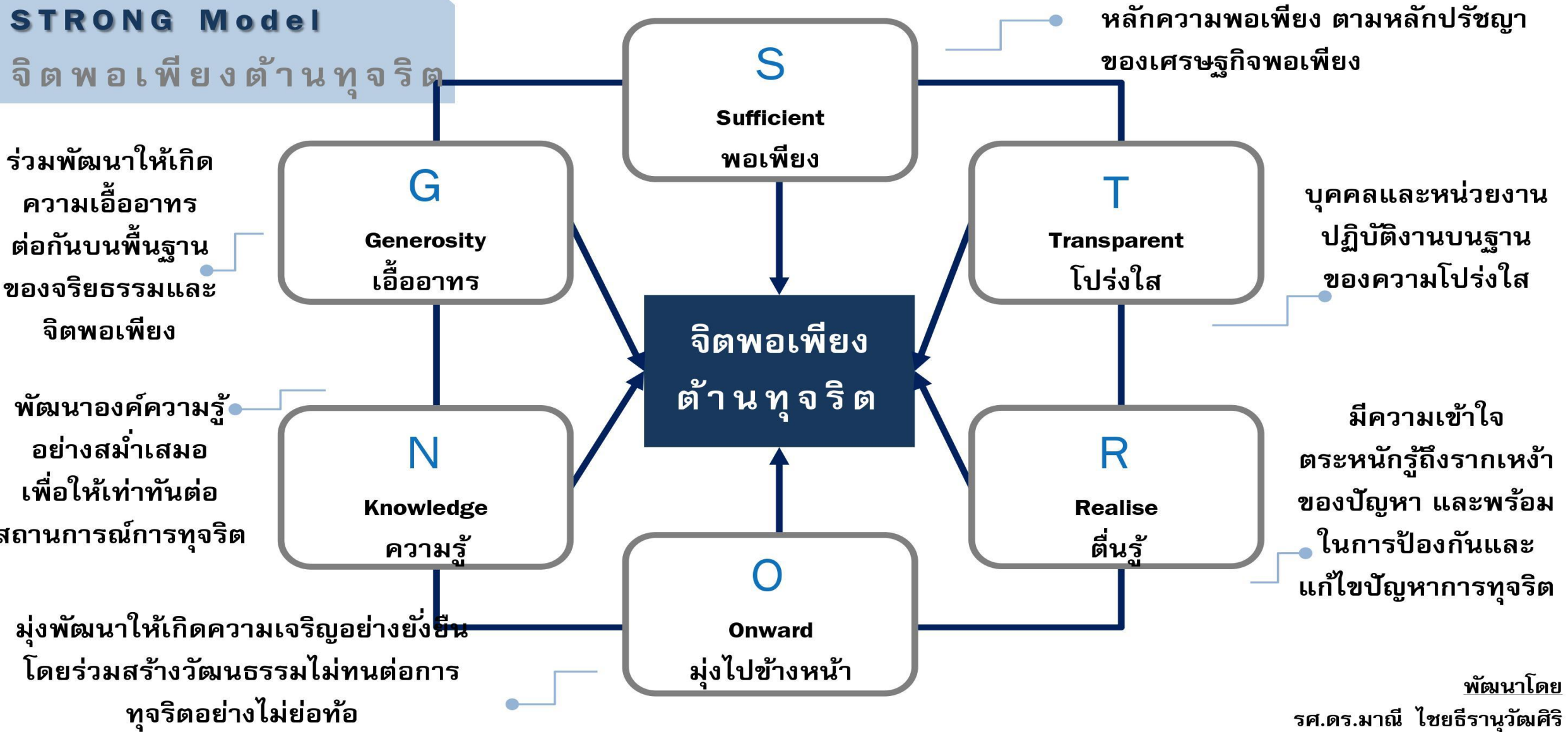
ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา
หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

STRONG Model

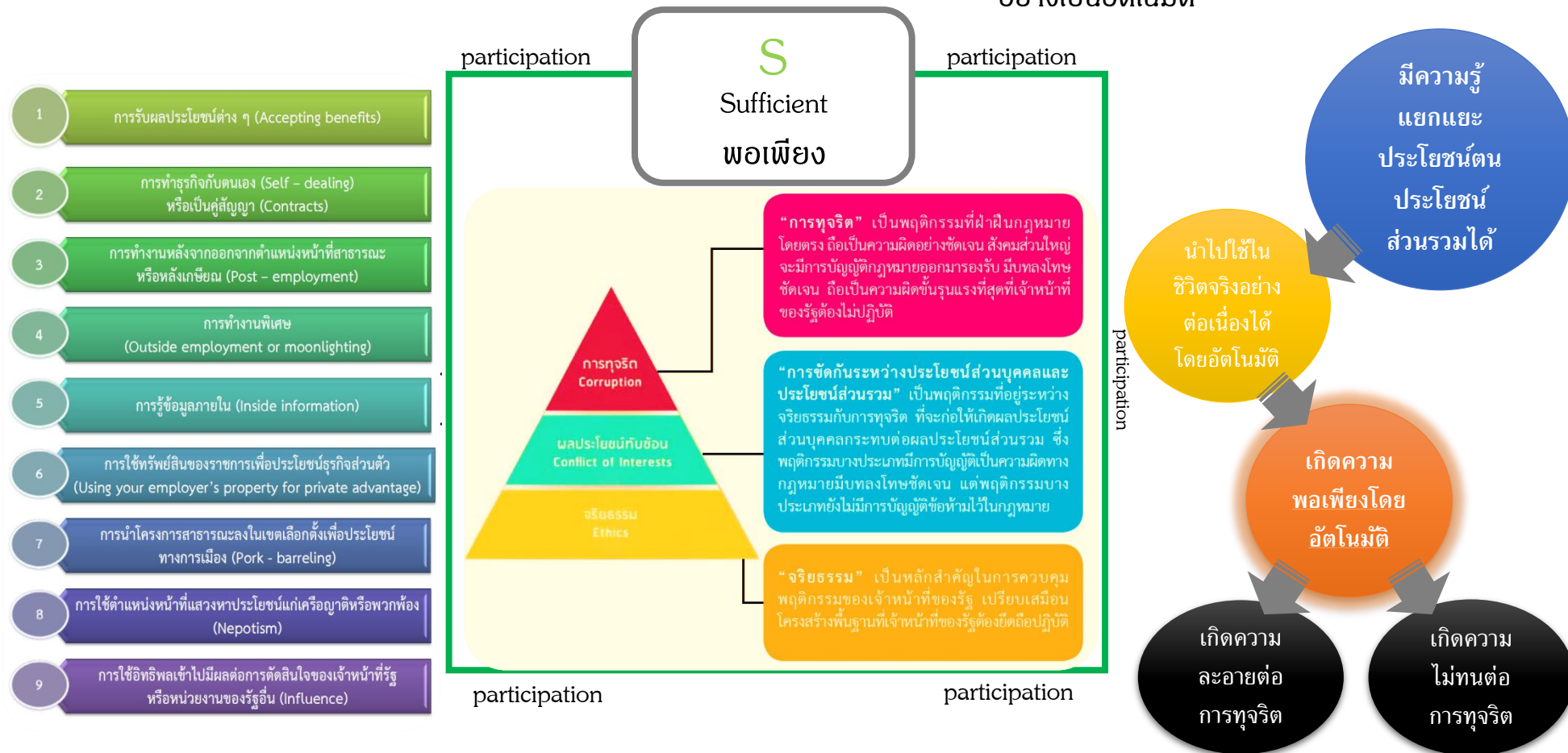
จิตพอเพียงด้านทุจริต

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG Model

หลักความพอเพียง โดยบุคคลสามารถแยกแยะ
ผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
อย่างเป็นอัตโนมัติ

พัฒนาโดย
รศ. ดร.มานี ไชยธีรานุวัตรศิริ, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล
STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

การกระทำใด? เข้าข่าย

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม

1

การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting Benefits) และผลจากการรับผลประโยชน์นั้นส่งผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เช่น การรับเงินหรือบริการต่างๆ จากบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมประมูลงานจากภาครัฐ หรือการรับของขวัญจากผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน เป็นต้น

2

การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self - Dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เช่น ผู้บริหารของหน่วยงาน ทำสัญญาจ้างบริษัทที่ภรรยาของตนเองเป็นเจ้าของมาเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงาน หรือทำสัญญาจัดซื้อรถตู้จากบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่ หรือทำสัญญาให้หน่วยงานจัดซื้อที่ดินของตนเองในการสร้างสำนักงานแห่งใหม่ เป็นต้น

3

การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-Employment) โดยใช้สิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานหรือไปดำรงตำแหน่งในบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม

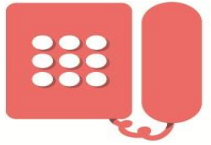
4

การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี รับงานเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบบัญชี เป็นต้น

5

การรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) แล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น เช่น ผู้บริหารของหน่วยงานรู้ข้อมูลภายในโครงการก่อสร้างถนนแล้วตนเองหรือให้เครือญาติไปกว้านซื้อที่ดินตามแนวถนนตัดผ่านไว้ล่วงหน้าเพื่อมาขายให้กับหน่วยงานในราคาที่สูง หรือเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงานเปิดเผยหรือขายข้อมูลที่สำคัญของฝ่ายที่มายื่นประมูลไว้ก่อนหน้าให้แก่ผู้ประมูลรายอื่นที่ให้ผลประโยชน์ ทำให้ฝ่ายที่มายื่นประมูลไว้ก่อนหน้าเสียเปรียบ เป็นต้น

6

การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน (Using Employer, Property for Private Advantage) เช่น การนำวัสดุครุภัณฑ์ของหน่วยงานมาใช้ที่บ้าน หรือใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัว หรือนำรถยนต์ราชการไปใช้ธุระส่วนตัว หรือนำน้ำมันของราชการมาเติมรถยนต์ส่วนตัว หรือนำรถส่วนตัวมาล้างที่หน่วยงาน เป็นต้น

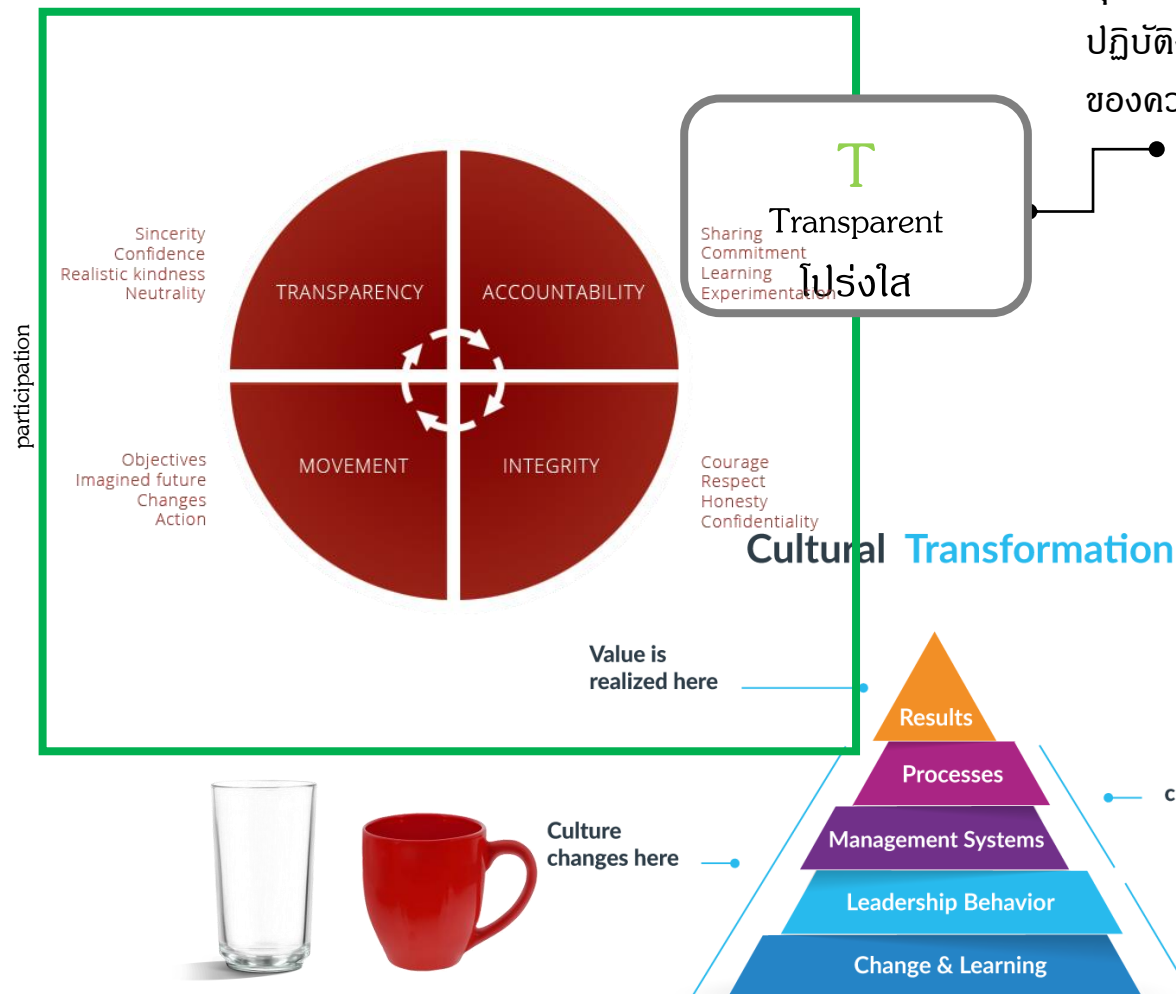
7

การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork-Barrelling) เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอนุมัติโครงการลงในพื้นที่เขตเลือกตั้งหรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบสาธารณะเพื่อหาเสียง หรือการใส่ชื่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะ เป็นต้น

ประเด็นเปรียบเทียบ	ผลประโยชน์ทับซ้อน	การทุจริตต่อหน้าที่
๑. กฎหมาย	- เป็นการหลีกเลี่ยงกฎหมาย - ไม่มีการบัญญัติกฎหมายที่ชัดเจน	- เป็นการปฏิบัติโดยมิชอบด้วยกฎหมาย - มีกฎหมายบัญญัติบทลงโทษชัดเจน
๒. จริยธรรมและค่านิยม	- การขาดจริยธรรม - การมีค่านิยมที่ผิดๆ เช่น ยกย่องเงิน ยกย่องตำแหน่ง	- การขาดจริยธรรม - การมีค่านิยมที่ผิดๆ เช่น ยกย่องเงิน ยกย่องตำแหน่ง
๓. ผลประโยชน์	- เป็นการขัดแย้งกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์สาธารณะ - ประโยชน์ส่วนรวมเสียหาย	- เป็นการมุ่งหาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน อาจไม่มีประเด็นของความขัดแย้งกันเข้ามาเกี่ยวข้อง
๔. การตรวจสอบจากสังคม	- ขาดการตื่นตัวจากสังคมการตรวจสอบจากสังคม - สังคมมองว่าเป็นปัญหาระดับปัจเจกบุคคล	- มีองค์กรตรวจสอบและมีกลไกในการป้องกันชัดเจนกว่า - สังคมมองว่าเป็นประเด็นปัญหาของสังคมและประเทศ

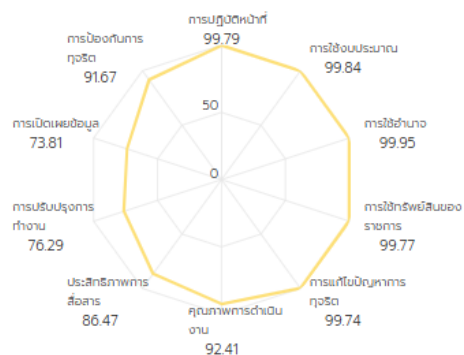
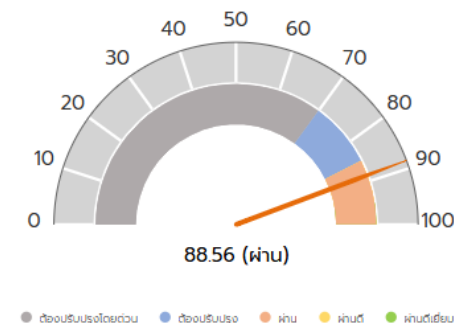
STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG Model

บุคคลและหน่วยงาน
ปฏิบัติงานบนฐาน
ของความโปร่งใส

ผลการประเมินในภาพรวม

พัฒนาโดย

รศ. ดร.มานี ไชยธีรานุวัตร, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล

STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

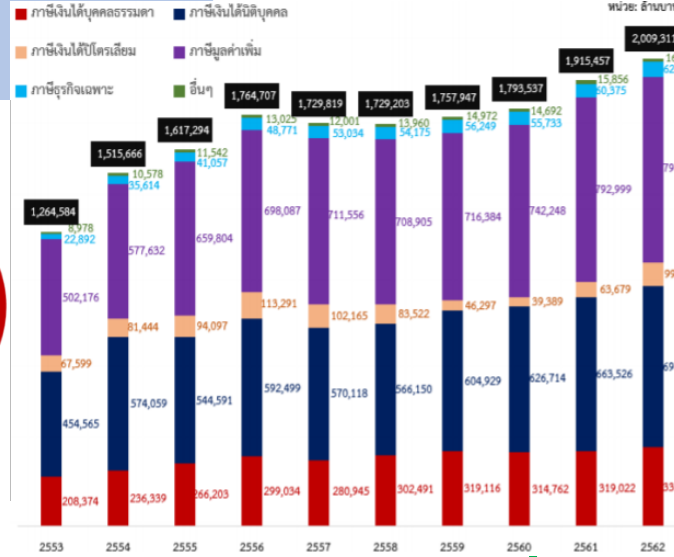
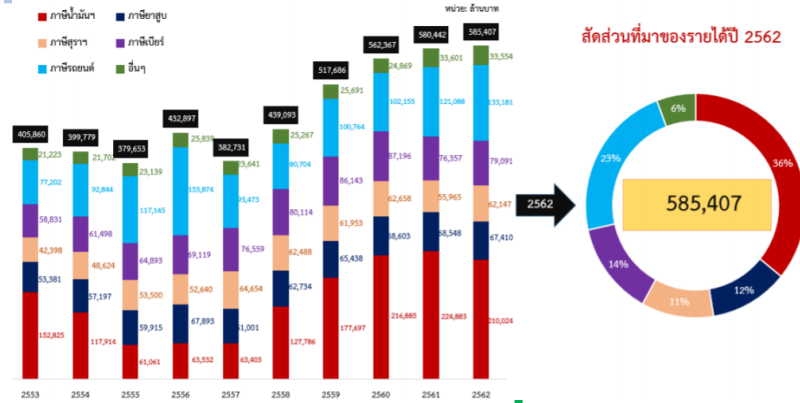
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือ ITA

เป็นการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (เป็นเครื่องมือการประเมินเชิงบวก เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยมีเครื่องมือในการประเมินดังนี้

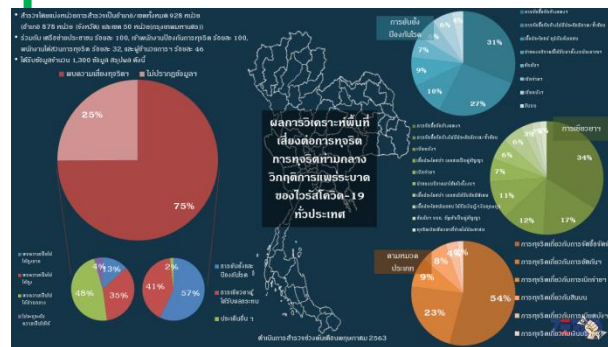
- แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT)
- แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT)
- แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT)

<https://itas.nacc.go.th/>

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

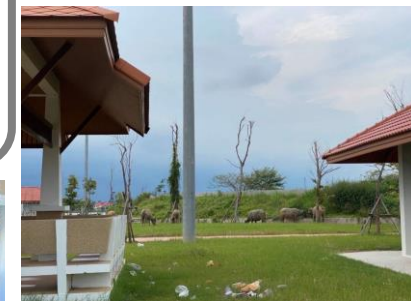

สัดส่วนที่มาของรายได้ปี 2562

R
Realise
ต้นรู้

รู้และพร้อม
ลงมือป้องกันทุจริต

พัฒนาโดย
รศ. ดร.มานี ไชยธีรานุวัตรศิริ, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล
STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

มุ่งพัฒนาให้เกิดความเจริญ
โดยการต่อสู้กับการทุจริตอย่างไม่ย่อท้อ

พัฒนาโดย
รศ. ดร.มานี ไชยธีรานุวัตรศิริ, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล
STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG CONNECTIVITY

STRONG ประชาชน

76 จังหวัด
และกรุงเทพฯ
กว่า 80,000 คน

STRONG องค์กร

กว่า 50 องค์กร
ทั้งภาครัฐ
และภาคเอกชน

STRONG Young Leaders

ชมรม STRONG
ในสถาบันการศึกษา
มัธยม และอุดมศึกษา
กว่า 8,500 คน

STRONG วิทยากร ตัวคุณ

ผ่านการอบรม
ตามหลักสูตร
มากกว่า
8,300 คน

STRONG กลไก ทาง ศาสนา

ชุดหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)

Corruption Risk Mapping
สำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
@strongconnect

พัฒนาโดย:
สำนักส่งเสริมและบูรณาการ
การมีส่วนร่วมด้านทุจริต
กันยายน 2564

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

งานได้จับ 2 คน ขับรถไปรษณีย์
ลักลอบขนแรงงานเดือนสงกรานต์

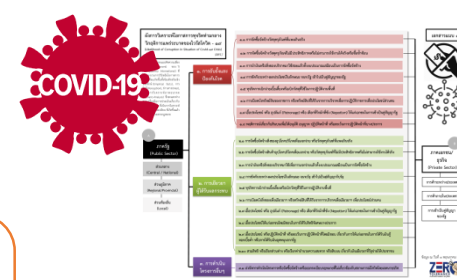
ไม่รอด!
“ปาริณา”
รูดป่าสงวน 46 ไร่
ป่าไม้เชิงความ 2 6.ค.

การทุจริต
ในแบบดั้งเดิม

การทุจริต
ในสถานการณ์
ปัจจุบัน

“...ติดตาม แสวงหาความรู้อย่างเท่าทัน ในทุกมิติ
ทั้งสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง กฎหมาย ค่านิยม...”

N

Knowledge
ความรู้

แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต

การทุจริต
ในอนาคต

พัฒนาโดย
รศ. ดร.มานี ไซยธีรานุวัตศิริ, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล
STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

ดัชนีการรับรู้การทุจริต

(Corruption Perceptions Index : CPI)

คือ...

เครื่องมือในการวัดความโปร่งใสและการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ที่มีค่าคะแนนตั้งแต่ 0 (คอร์รัปชันมากที่สุด) – 100 (คอร์รัปชันน้อยที่สุด)

ซึ่งจัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI)

ดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย 2567

สำนักงาน ป.ป.ช.

อันดับ
107

จาก 180 ประเทศ

คะแนน
34

จาก 100 คะแนน

CPI2024

Corruption Perceptions Index

ตัวชี้วัด :

1.

ประเทศไทยได้รับการประเมินค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

อยู่ในอันดับ 1 ใน 48 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 55 คะแนน

ภายในปี พ.ศ. 2568

สถิติการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย

สำนักงาน ป.ป.ช.

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

ระดับโลก

(จากจำนวน 180 ประเทศ)

ปี 2563

อันดับ

104/180

ปี 2564

อันดับ

110/180

ปี 2565

อันดับ

101/180

ปี 2566

อันดับ

108/180

ปี 2567

อันดับ

107/180

ปี 2563

36

คะแนน

ปี 2564

35

คะแนน

ปี 2565

36

คะแนน

ปี 2566

35

คะแนน

ปี 2567

34

คะแนน

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

คะแนนที่ได้รับ จากแต่ละแหล่งข้อมูล

สำนักงาน ป.ป.ช.

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
the global coalition against corruption

แหล่งข้อมูล

IMD WORLD
Competitiveness Yearbook (IMD)

การติดสินบนและการทุจริตมีอยู่หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

WEF
World Economic Forum Executive Opinion Survey

ภาคธุรกิจต้องจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่างๆมากน้อยเพียงใด

BF(TI)
Bertelsmann Stiftung Transformation Index

การปราบปรามการทุจริตและบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

EIU
Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings

ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ

GI
IHS Markit Global Insight Country Risk Ratings

การดำเนินการทางธุรกิจ ต้องเกี่ยวข้องกับการทุจริตมากน้อยเพียงใด

PRS
The PRS Group International Country Risk Guide

มีอำนาจหรือตำแหน่งทางการเมือง มีการทุจริตโดยใช้ระบบอุปถัมภ์และระบบเครือญาติ และภาคการเมืองกับภาคธุรกิจ มีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด

V-DEM
Varieties of Democracy project

การทุจริตในภาครัฐ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และตุลาการเกี่ยวกับการสินบน การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับส่วนรวม มากน้อยเพียงใด

PERC
The Political and Economic Risk Consultancy

ระดับการรับรู้ว่าการทุจริตเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มากน้อยเพียงใด

WJP
World Justice Project

เจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบมากน้อยเพียงใด

ปี 2565

▲ 43

▲ 45

= 37

= 37

= 35

= 32

= 26

▼ 35

▼ 34

ปี 2566

= 43

▼ 36

▼ 33

= 37

= 35

= 32

= 26

▲ 37

▼ 33

ปี 2567

▼ 36

▼ 34

▲ 34

▼ 35

▼ 32

▲ 33

▲ 29

▲ 41

▲ 34

ดัชนีการรับรู้การทุจริต

ของประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สำนักงาน ป.ป.ช.

ปี 2567		
1		สิงคโปร์
		+1 84
2		มาเลเซีย
		= 50
3		เวียดนาม
		-1 40
4		อินโดนีเซีย
		+3 37
5		ไทย
		-1 34

6		ฟิลิปปินส์
		-1 33
7		ลาว
		+5 33
8		กัมพูชา
		-1 21
9		เมียนมา
		-4 16
10		บรูไน
		-

*บรูไน ไม่มีผลการประเมินในปี 2565 -2567

CPI2024

Corruption Perceptions Index

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

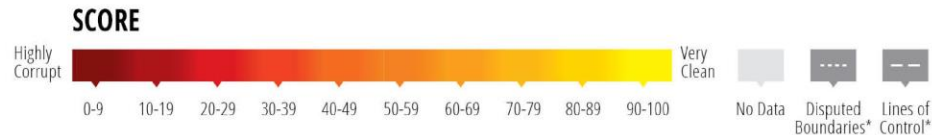
ภาพรวมดัชนี CPI

เอเชีย แปซิฟิก

ASIA PACIFIC

44/100

AVERAGE SCORE

*The designations employed and the presentation of material on this map follow the UN practice to the best of our knowledge as of January 2025. They do not imply the expression of any opinion on the part of Transparency International concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.

สำนักงาน ป.ป.ช.

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

SCORE COUNTRY/TERRITORY

84	Singapore
83	New Zealand
77	Australia
74	Hong Kong
72	Bhutan
71	Japan
67	Taiwan
64	Korea, South
55	Fiji
50	Malaysia
50	Vanuatu
44	Timor-Leste
43	China
43	Solomon Islands
40	Vietnam

38	India
38	Maldives
37	Indonesia
34	Nepal
34	Thailand
33	Laos
33	Mongolia
33	Philippines
32	Sri Lanka
31	Papua New Guinea
27	Pakistan
23	Bangladesh
21	Cambodia
17	Afghanistan
16	Myanmar
15	Korea, North

#CPI2024

www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2025) is licensed under CC BY-ND 4.0

5 อันดับ ประเทศ

ที่มีค่า CPI สูงที่สุด

- 1 เดนมาร์ก คะแนน 90
- 2 ฟินแลนด์ คะแนน 88
- 3 สิงคโปร์ คะแนน 84
- 4 นิวซีแลนด์ คะแนน 83
- 5 ลักเซมเบิร์ก
นอร์เวย์
สวิตเซอร์แลนด์ คะแนน 81

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG Model

ร่วมพัฒนาให้
เกิดความเอื้อ
อาทรต่อกัน
บนพื้นฐานของ
จริยธรรมและ
จิตพอเพียง

G

Generosity
เอื้ออาทร

“... เอื้ออาทร ไม่ใช่ อุปถัมภ์...”

“... เอื้ออาทรคือการให้บนพื้นฐานของมนุษยธรรม...”

“...แต่อุปถัมภ์ คือการเลือกช่วยเหลือกัน
โดยไม่สนจริยธรรมและกฎหมาย
เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ที่ต้องการ...”

“...มนุษยเป็นสัตว์สังคม...”

“...สร้างสังคมที่น่าอยู่ ด้วยการเอื้ออาทร...”

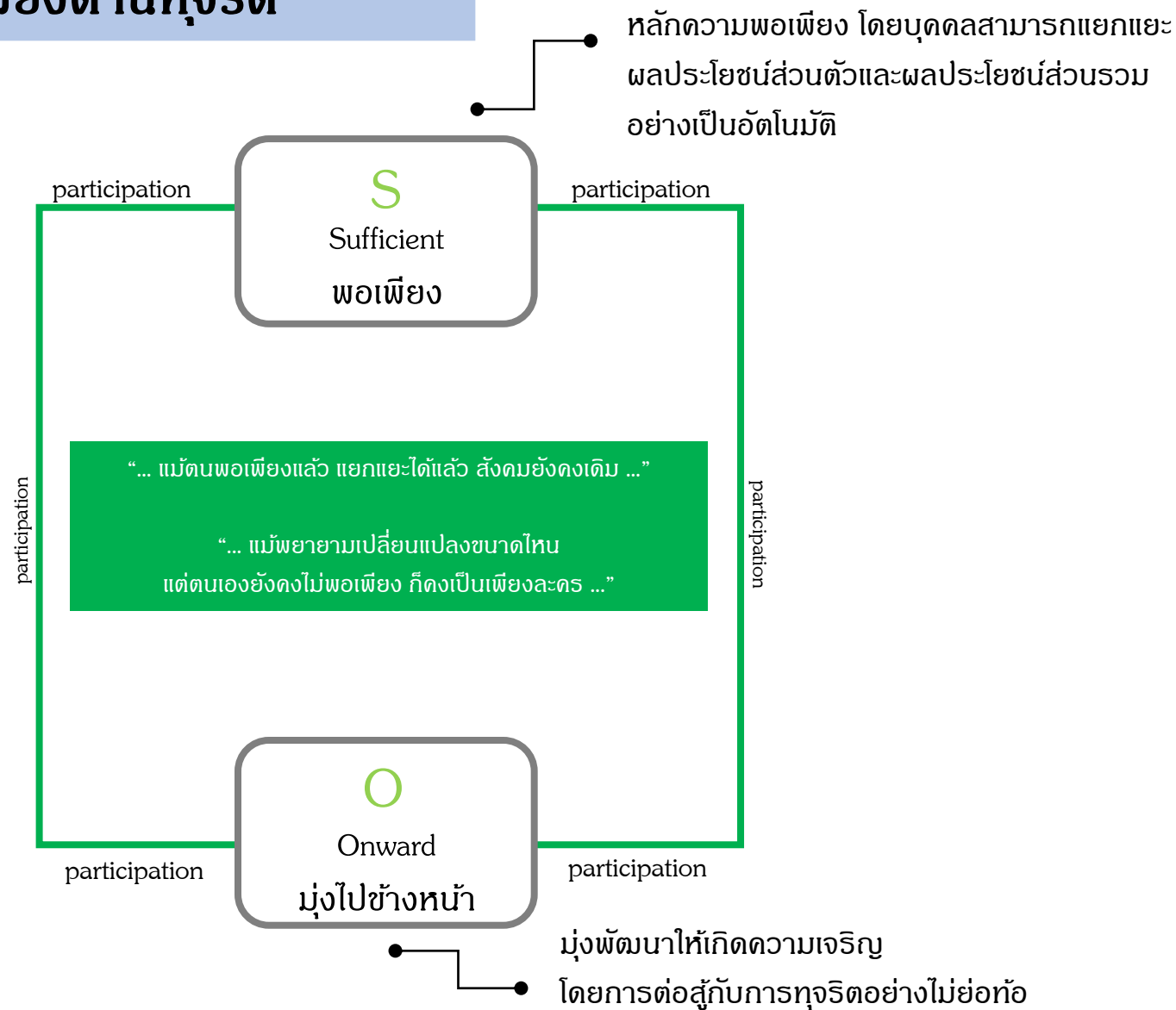

พัฒนาโดย
รศ. ดร.มานี ไชยธีรานุวัตรศิริ, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล
STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG Model

พัฒนาโดย

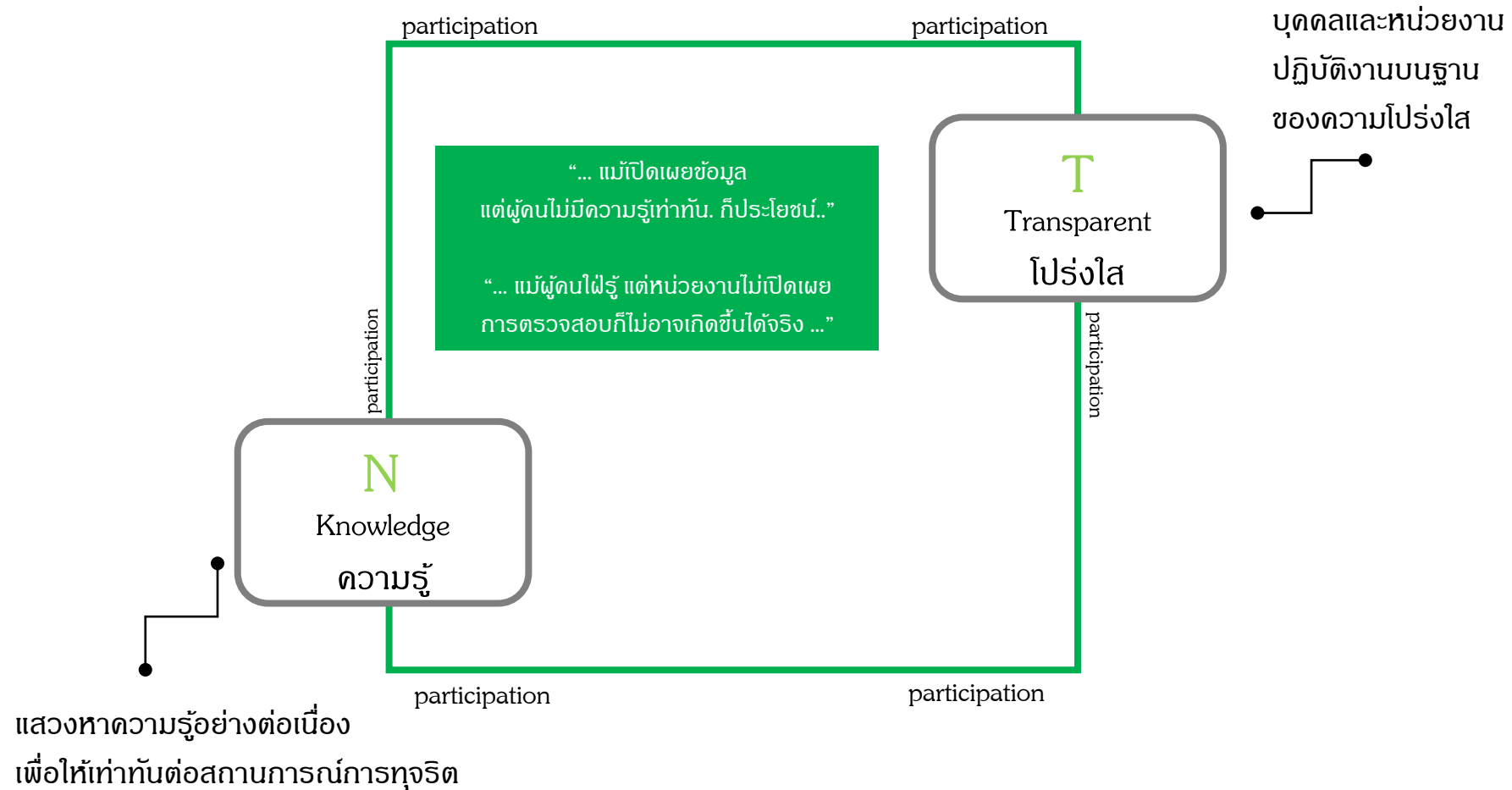
รศ. ดร.มานี ไชยธีรานุวัตรศิริ, 2562

การประยุกต์หลักความพอเพียงด้วยโมเดล

STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต

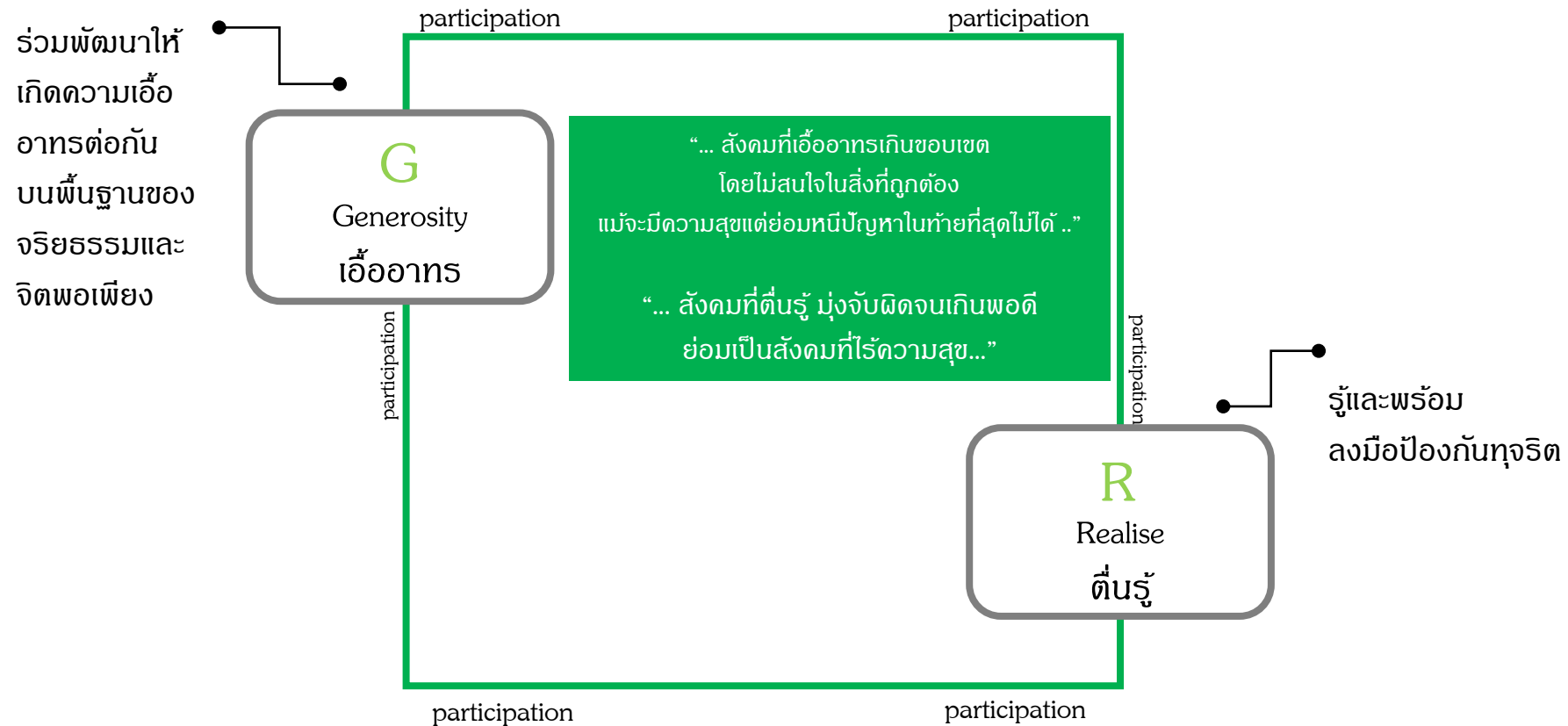
STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG Model

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

STRONG Model

STRONG

สร้างผลเมืองที่ดี
ด้วย 3 คำ

“ภูมิคุ้มกัน**ด้านความโกง**” จิตพอเพียง**ด้านทุจริต**

พอเพียง (Sufficient) → บุคคลสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติ
โปร่งใส (Transparent) → สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ
ตื่นรู้ (Realise) → เรียนรู้สถานการณ์การทุจริต และพร้อมร่วมมือต่อต้านทุจริต
มุ่งไปข้างหน้า (Onward) → ร่วมกันป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่อการทุจริต
ความรู้ (kNowledge) → มีความรู้ด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต
เอื้ออาทร (Generosity) → ร่วมมือกันพัฒนาชุมชน/สังคม บนพื้นฐานความถูกต้อง มีจิตอาสา ไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน

การประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

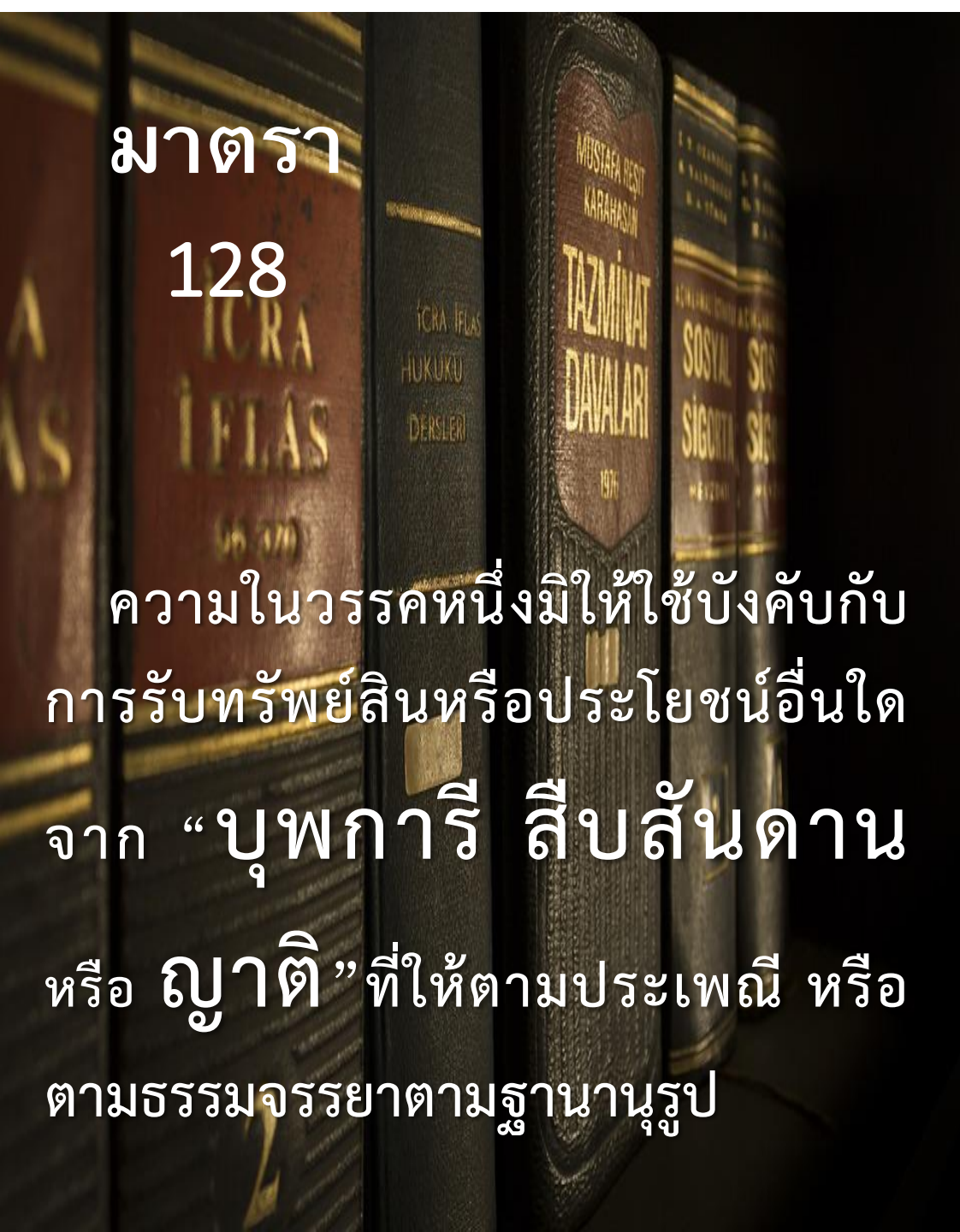
ระดับบุคคล : พอเพียง แยกแยะ ตื่นตัว ตระหนักรู้ ต่อต้าน

ระดับชุมชน : รวมตัว ตรวจสอบ เฝ้าระวัง

ระดับองค์กร/ประเทศ : โปร่งใส เป็นธรรม สุจริต มีส่วนร่วม

จิตพอเพียงด้านทุจริต : คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของพลเมืองไทย

พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศเปลี่ยน โลกเปลี่ยน

มาตรา

128

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
จาก “บุพการี สืบสันดาน
หรือ ญาติ” ที่ให้ตามประเพณี หรือ
ตามธรรมเนียมตามฐานานุรูป

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด **“โดยธรรมจรรยา”** ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว

ไม่ถึงสองปี ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 128

ใช้บังคับกับ เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน ทั้งข้าราชการ พนักงาน
ราชการ ลูกจ้าง ฯลฯ + ผู้ซึ่ง **พ้นจาก** การเป็นเจ้าพนักงานของ
รัฐมาแล้ว **ยังไม่ถึง 2 ปี** ด้วย

หลัก = **“ห้ามรับ”** ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

เว้นแต่

- 1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม
- 2) จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตาม
ธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป
- 3) รับตามธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด : **ไม่เกิน 3,000 บาท**

มาตรา 128

“รับโดยธรรมจรรยา”

- (1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน 3,000 บาท
- (2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”

หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย

ธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ โอกาสแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

“**ญาติ**” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน หลง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่**ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์** หรือมีราคา/มูลค่ามากกว่าที่กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐรับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

แจ้งต่อหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารสูงสุด **ภายใน 30 วัน** นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน

ไม่สมควรรับ

คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่ผู้ให้ทันที

ไม่สามารถคืนได้

ส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ให้เป็นสิทธิของหน่วยงาน

ผล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

การรายงานการรับทรัพย์สินฯ

ผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ส. ส.ว.
และสมาชิกสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้า
ส่วนราชการ ระดับกระทรวง
หรือเทียบเท่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร
ประธานวุฒิสภา หรือ
ประธานสภาท้องถิ่น

ประธานกรรมการและกรรมการในองค์กร
อิสระตามรัฐธรรมนูญ

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน

แป๊ะเจี๊ยะ

เงินกินเปล่า มักใช้ให้
สินบนในวงการศึกษา

กินตามน้ำ

การรับของสมนาคุณ
ที่ผู้อื่นเอามาให้
แม้ไม่ได้เรียกร้อง

ค่าอำนวยความสะดวก

ค่าใช้จ่ายให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ
เพื่อความมั่นใจ

เงินทอน

เงินส่วนต่างที่เจ้าหน้าที่รัฐ
ได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณ

สินน้ำใจ

เงินหรือทรัพย์สิน
ที่ให้เป็นการจูงใจ

เงินใต้โต๊ะ

เงินที่แอบให้กันโดยมิชอบ
เพื่อจูงใจหรือตอบแทน

ค่าหัวคิว

เงินหรือผลประโยชน์
ที่ถูกเรียกจาก
ผู้ดำเนินกิจกรรม

ค่าดำเนินการ

เงินหรือทรัพย์สินที่ให้
เพื่อประโยชน์นอกเหนือ
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ
เพื่อเร่งดำเนินการ

ค่ารับรอง และของขวัญ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนิน
กิจกรรมของ
หน่วยงานหรือองค์กร
เพื่อจูงใจให้เจ้าหน้าที่
กระทำความผิด

ส่วย

เงินจาก
ความสมัครใจ
ระหว่างธุรกิจ
ผิดกฎหมายและ
เจ้าหน้าที่รัฐ

ค่าน้ำร้อนน้ำชา

เงินที่เจ้าหน้าที่เรียกเป็นค่าธรรมเนียม
หรือค่าตอบแทนหน้าที่

ความแตกต่างระหว่าง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กับการรับสินบน

ความผิดในเรื่องของการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น เมื่อมีการรับทรัพย์สินที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ก็就会有ความผิดทันที โดยที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นจะใช้หรือไม่ใช้อำนาจหน้าที่ก็ตาม แต่หากเป็นการรับเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ ก็จะเป็นความผิดในเรื่องของการรับสินบนได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	การรับสินบน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด...	ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน... ๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษ...

ตัวอย่าง

นาย ก. เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจในตำแหน่งโดยชอบว่าจ้างนาย ข. เป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ และมีการทำสัญญาไปเรียบร้อยแล้ว นาย ข. ตีใจที่ได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น จึงนำเงินจำนวนหนึ่งไปมอบให้แก่ นาย ก. โดยนาย ก. ได้รับเงินจำนวนนั้นไว้

กรณีนี้ นาย ก. ไม่มีความผิดฐานรับสินบน เพราะนาย ก. ไม่ได้เรียกรับทรัพย์สินจาก นาย ข. และไม่ได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นาย ข. แต่ นาย ก. จะมีความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

ตัวอย่าง

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาที่จะว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ แต่ก่อนทำสัญญา นาย ก. ได้รับเงินจำนวนหนึ่งจาก นาย ข. จึงได้เชิญนาย ข. มาทำสัญญาให้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น

กรณีนี้ นาย ก. จะมีความผิดฐานรับสินบน เพราะนาย ก. รับทรัพย์สินสำหรับตนเองโดยมิชอบ และได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นาย ข. เข้าเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างโดยเห็นแก่ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับมาจากนาย ข. และยังมี ความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดด้วย

	การรับทรัพย์สิน/ประโยชน์อื่นใด	การรับสินบน
กฎหมายที่บังคับใช้	- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘	- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ (ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ)
ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย	- เจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่ง - ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐยังไม่ถึง ๒ ปี	- เจ้าพนักงาน/สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ/สมาชิกสภาจังหวัด/สมาชิกสภาเทศบาล
ลักษณะของการกระทำ ความผิด	- รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้	๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ - เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่
โทษ	- จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	- จำคุกตั้งแต่ ๕ - ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือ ประหารชีวิต

CONFLICT OF INTERESTS

แนวทางการรับมือกับการขัดกัน

แห่งผลประโยชน์

- ⚙️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้มีอำนาจควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่ หรือหยุดการพิจารณา วินิจฉัย หรือลงมติ ในเรื่องนั้น
- ⚙️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรแจ้ง ประกาศ หรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ
- ⚙️ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรปฏิบัติหน้าที่ หรือพิจารณาโดยยึดหลักเหตุผล โปร่งใส และเปิดเผย
- ⚙️ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

COI แก้ไขได้... ถ้าคิดเป็น...

กรณี **เข้าไป** มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ **กระทำความผิด**
เพราะ **ถูกสั่งการ** ให้กระทำ

โต้แย้ง

ทบทวน

ยืนยัน

แจ้ง

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา
134

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดเพราะผู้บังคับบัญชาสั่ง
การให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว หรือ
ได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น **ไม่ต้องรับโทษ**

การคุ้มครองช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐ

เจ้าพนักงานของรัฐ มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการกระทำความผิด เพราะถูก
ผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ

- ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้ง หรือ
- ให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือ
- ให้ผู้บังคับบัญชายืนยันคำสั่ง หรือ
- แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึง
เบาะแส ข้อมูล ข้อเท็จจริง ภายใน
30 วัน นับแต่วันกระทำการนั้น

เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น
ไม่ต้องรับโทษ

การคุ้มครองเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่กล่าวหา ให้ด้วยคำ หรือ
แจ้งเบาะแสการทุจริต

หากร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ว่าหากปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิม อาจ
ถูกกลั่นแกล้ง ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรม

หากมีเหตุผลสมควรให้เสนอต่อ
นายกรัฐมนตรี เพื่อสั่งให้คุ้มครอง
และอาจเสนอให้มีการเพิ่มตำแหน่ง
ในหน่วยงานรัฐอื่น เพื่อให้บุคคลนั้น
ไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐอื่น

คำพิพากษา ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒

คดีหมายเลขดำที่ อท ๙๒/๒๕๖๕ หมายเลขแดงที่ อท ๓๓/๒๕๖๖

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๑๓๔ ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว หรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่จำเลยทั้งสองมีหนังสือขอคำชี้แจงดังกล่าว ย่อมเป็นการขอให้นาย ส. คณบดีคณะ เกษศาสตร์ได้ทบทวนคำสั่งของตนเองอยู่ในตัว และเพื่อให้ นาย ส. ได้ยืนยันคำสั่งของตนเองอีกด้วย ซึ่งต่อมานาย ส. ก็ได้มี หนังสือตอบยืนยันคำสั่งของตนเองให้แก่จำเลยทั้งสองแล้ว ...

กรณีดังกล่าว จึงรับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ทำหนังสือขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือยืนยันคำสั่ง ตามความ แห่งมาตรา ๑๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ แล้ว

... พิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิด ... ตามฟ้อง แต่จำเลยทั้งสองไม่ต้องรับโทษ ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๔ จึงให้ยกฟ้อง

คำพิพากษา ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒

คดีหมายเลขดำที่ อท ๙๒/๒๕๖๕ หมายเลขแดงที่ อท ๓๓/๒๕๖๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยทั้งสองต่อสู้ว่า จำเลยทั้งสองไม่ต้องรับโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๔ หรือไม่

ปัญหานี้ แม้จะได้ความว่ามาตรา ๑๓๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีการประกาศบังคับใช้ ภายหลังจากการกระทำความผิดในคดีนี้ แต่จำเลยทั้งสองย่อมได้รับผลส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ตามมาตรา ๓ ของประมวลกฎหมายอาญา

บทบัญญัติมาตรา ๑๓๔ ดังกล่าว ได้บัญญัติให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ มีโอกาสทำหนังสือโต้แย้ง หรือคัดค้านกรณีที่เห็นว่าคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือให้ยืนยันคำสั่ง ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งกรณีที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นว่าคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจไม่แน่ใจ หรือไม่ชัดเจนว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

จึงหาใช้กรณีที่ผู้ใต้บังคับบัญชา จะต้องเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น จึงจะถือว่าหนังสือของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นการโต้แย้ง หรือคัดค้าน หรือให้ทบทวนคำสั่ง หรือให้ยืนยันคำสั่งตามความแห่งมาตราดังกล่าว ...

ให้รางวัล! นำจับ ข้าราชการทุจริต

(มาตรา 137)

ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการกล่าวหาว่าเจ้าพนักงานของรัฐร้ายรายผิดปกติ ผู้ซื้อของ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกตรวจสอบ รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เป็นผลให้ทรัพย์สินที่ร้ายรายผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดิน โดยคำสั่งถึงที่สุดของศาลแล้ว ผู้นั้นอาจได้เงินรางวัลจากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การจ่ายเงินรางวัล ในคดีร่ำรวยผิดปกติ

ผู้ที่ซื้อช่อง แฉเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สิน ของผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกตรวจสอบในคดีร่ำรวยผิดปกติ

จนทำให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาล

จะได้รับเงินรางวัลจากกองทุน ป.ป.ช. ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของมูลค่าทรัพย์สินที่ได้นำส่งกระทรวงการคลัง แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท

เฉพาะในส่วนของทรัพย์สินที่ได้ซื้อช่องหรือให้ข้อมูลซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตรวจสอบก่อนแล้ว

แนวคิดสู่... ความโปร่งใส ไร้สินบน

ด้วยกลไก

องค์กรพอเพียงด้านทุจริต

ชมรม STRONG STRONG

จิตพอเพียงด้านทุจริต

- ปฏิบัติหน้าที่ราชการในทางที่ถูกต้อง
- พฤติกรรมคนในองค์กรเปลี่ยน
- Mind set คนในองค์กรเปลี่ยน

การปฏิบัติ

เป้าหมายที่มุ่งหวัง
และที่อยากเห็น

STRONG PROJECT

เป้าหมายที่มุ่งหวัง และที่อยากเห็น

1. องค์กรมีสุขภาวะองค์กรที่ดี ในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส
2. มาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ มีการปฏิบัติอย่างทั่วถึงครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
3. การรวมกลุ่มเฝ้าระวังการทุจริต มีการบูรณาการในประเด็นการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และกำหนดมาตรการในการควบคุมภายใน เพื่อใช้ป้องกันการทุจริตในองค์กร
4. เรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

หน่วยงาน ต้องมีการรวมกลุ่มของบุคลากรในหน่วยงานในนาม “ชมรม STRONG...” ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสของหน่วยงาน

ชมรม STRONG... คือ กลุ่มของบุคลากรภายในหน่วยงานที่มีการจัดตั้งแบบเป็นทางการ โดยมีลักษณะของชมรม STRONG ... ดังนี้

- (1) มีสมาชิกของชมรม STRONG ...
- (2) มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งชมรม STRONG ... ที่ชัดเจน เพื่อรณรงค์หรือส่งเสริมให้หน่วยงานมีกลไกการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสของหน่วยงาน
- (3) มีแนวทางการดำเนินกิจกรรมของชมรม STRONG ...
- (4) มีกิจกรรมการดำเนินงานของชมรม STRONG ... ที่มีความต่อเนื่อง

ชมรม STRONG ต้องทำให้ครบ 6 สุนุก

Suchada Model , 2567

Q & A

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2528 4800 สายด่วน ป.ป.ช. 1205 โทรสาร 0 2528 4913

www.nacc.go.th